บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน ระยะเวลาการทำงาน ลักษณะงานหลักที่ทำในปัจจุบัน การจัดการเรียนการสอนวิชากระบวนการพยาบาลในหลักสูตร หอผู้ป่วยที่รับผิดชอบ การได้รับการอบรมเกี่ยวกับกระบวนการพยาบาล จำนวนครั้งที่ได้รับการอบรม และนโยบายของหน่วยงาน ในการใช้กระบวนการพยาบาล (ด้วยการนำเสนอในรูปของตาราง) ด้วยสถิติจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการพยาบาล ของพยาบาลในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย (นำเสนอในรูปตาราง) มี 4 ส่วน

2.1 ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพยาบาล ของพยาบาลในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย นำเสนอด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 ทัศนคติต่อกระบวนการพยาบาล ของพยาบาลในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย นำเสนอด้วย ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย นำเสนอด้วย ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.4 การใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย นำเสนอด้วย ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย นำเสนอด้วยสถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple regression analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise method) รายละเอียดการนำเสนอ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละส่วน มีดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(n=427)	ร้อยละ
อายุ (ปี)		
20 - 30	188	44.0
31 - 40	153	35.8
41 - 50	71	16.6
> 50	12	2.8
ไม่ตอบ	3	0.7
	$\bar{X}$ = 32.9, S.D. = 8.3	
ระดับการศึกษาทางการพยาบาล		
อนุปริญญา	25	5.9
ปริญญาตรี	397	93
สูงกว่าปริญญาตรี	5	1.1
ตำแหน่งปัจจุบัน		
หัวหน้าหอผู้ป่วย	26	6.1
พยาบาลประจำการ	386	90.4
อื่นๆ	15	3.5
ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน		
1 - 10 ปี	255	59.7
11 - 20 ปี	119	27.9
21 – 30 ปี	51	11.9
มากกว่า 30 ปี	2	0.5
	$\bar{X}$ = 9.9, S.D. = 8.3	

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุอยู่ระหว่าง 20 – 30 ปีมากที่สุดร้อยละ 44.0 โดยมีอายุเฉลี่ย 32.9 ปี เกือบทั้งหมดมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 93.0 มีตำแหน่งเป็นพยาบาลประจำการมากที่สุดร้อยละ 90.4 มีตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วยพียงร้อยละ 6.1 มีระยะเวลาในการทำงานอยู่ระหว่าง 1 – 10 ปีมากที่สุดร้อยละ 59.7 โดยเฉลี่ยเวลาทำงาน 9.9 ปี

ตารางที่2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปร (ชนิดหอผู้ป่วย นโยบายการใช้กระบวนการ การจัดการเรียนการสอน การได้รับการอบรมเรื่องกระบวนการพยาบาล)

ตัวแปร	จำนวน (n=427)	ร้อยละ
ชนิดหอผู้ป่วย		
กุมารเวชศาสตร์	39	9.1
สูตินรีเวช – ห้องคลอด	58	13.6
ห้องผ่าตัดและพักฟื้น	54	12.6
หออภิบาลผู้ป่วยหนัก (ICU)	32	7.5
หอผู้ป่วยอายุรกรรม	56	13.1
หอผู้ป่วยศัลยกรรม	68	15.9
หอผู้ป่วยนอก	27	6.3
หอผู้ป่วยพิเศษ	37	8.7
หอผู้ป่วยห้องฉุกเฉิน	16	3.7
หอผู้ป่วยกระดูกและข้อ	11	2.6
หอผู้ป่วยทั่วไป	3	0.7
หอผู้ป่วยจิตเวช	6	1.5
ไม่ตอบ	20	4.7
นโยบายการใช้กระบวนการพยาบาลของหน่วยงาน		
มีนโยบาย	397	93.0
ไม่มีนโยบาย	25	5.9
ไม่ตอบ	5	1.1

ตารางที่2 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน (n = 427)	ร้อยละ
การจัดการเรียนการสอนกระบวนการพยาบาลในหลักสูตร		
มี	405	94.8
ไม่มี	18	4.2
ไม่ตอบ	4	1
การได้รับการอบรมเกี่ยวกับกระบวนการพยาบาล		
ไม่เคยได้รับการอบรม	195	45.7
เคยได้รับการอบรม	221	51.8
ไม่ตอบ	11	2.5
จำนวนครั้งของการได้รับการอบรม		
0 ครั้ง	195	45.7
1 ครั้ง	100	23.4
2 ครั้ง	42	9.8
3 ครั้ง	32	7.5
มากกว่า 3 ครั้ง	12	2.8
ไม่ตอบ	46	10.8

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย 3 อันดับแรกคือมาจากหอผู้ป่วยศัลยกรรมมากที่สุดร้อยละ 15.9 รองลงมาคือหอผู้ป่วยสูตินรีเวช – ห้องคลอด ร้อยละ 13.6 และหอผู้ป่วยอายุรกรรมร้อยละ 13.1 ตามลำดับ ในเรื่องนโยบายของหน่วยงานในเรื่องการใช้กระบวนการพยาบาลพบว่า ส่วนใหญ่มีนโยบายในการใช้กระบวนการพยาบาล ร้อยละ 93 สำหรับการจัดการเรียนการสอนกระบวนการพยาบาลในหลักสูตร พบว่ามีการจัดการเรียนการสอน ร้อยละ 94.8 ส่วนการได้รับการอบรมเกี่ยวกับกระบวนการพยาบาลพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีโอกาสได้รับการอบรมและไม่เคยได้รับการอบรมใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 51.8 และร้อยละ 45.7 ส่วนที่เคยได้รับการอบรม ส่วนใหญ่เคยได้รับการอบรม เพียง 1 ครั้ง ร้อยละ 23.4

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความรู้ ทัศนคติ การใช้กระบวนการพยาบาล และปัญหาอุปสรรคในการใช้กระบวนการพยาบาล

ข้อรายการ	คะแนน				
	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D	Max	Min
1.ความรู้	25	20.28	1.85	25	12
2.ทัศนคติ	105	44.47	7.22	67	25
3.การใช้	95	54.88	10.36	95	15
4.ปัญหาและอุปสรรค	85	50.55	11.65	85	15

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความรู้ การใช้กระบวนการพยาบาล ปัญหาและอุปสรรคในการใช้กระบวนการพยาบาล

รายการ	ระดับคะแนน		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	n (%)	n (%)	n (%)
ความรู้	42 (9.8)	329 (77)	56 (13.1)
การใช้	58 (13.6)	314 (73.1)	55 (12.9)
ปัญหาและอุปสรรค	70 (16.4)	292(68.4)	65 (15.2)

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามทัศนคติต่อกระบวนการพยาบาล

ทัศนคติต่อ กระบวนการพยาบาล	จำนวน (n=427)	ร้อยละ
ทัศนคติบวก	209	48.9
ทัศนคติลบ	218	51.1

จากตารางที่ 4 – 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพยาบาลในระดับปานกลาง การใช้กระบวนการพยาบาลและปัญหาและอุปสรรค ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 77.0 73.5 และ68.4 ตามลำดับ ส่วนในเรื่องทัศนคติพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในด้านบวกและลบใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 48.9 และ 51.1

ตารางที่ 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระ

	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X_7	X_8	X_9	X_{10}	X_{11}	X_{12}	Y
X_1	1.00												
X_2	-.043	1.00											
X_3	.097	-.418	1.00										
X_4	.024	.165	-.253	1.00									
X_5	.025	-.367	.641	-.276	1.00								
X_6	.082	-.034	-.015	-.091	-.055	1.00							
X_7	.134	.342	-.187	.114	-.166	.056	1.01						
X_8	.019	-:001	.001	.001	.005	-.050	.039	1.00					
X_9	.097	-.107	.000	-.066	-.065	.036	.105	.004	1.00				
X_{10}	.305	.019	-.014	.049	.031	.124	.001	-.040	.021	1.00			
X_{11}	.012	.044	-.052	.014	-.031	.059	.016	.063	-.004	.269	1.00		
X_{12}	-.294	.074	-.097	.116	-.072	.008	-.149	.031	-.139	-.258	-.017	1.00	
Y	-.056	.913	-.427	.196	-.370	-.035	.354	.015	-.112	-.039	.050	.105	1.00

หมายเหตุ

X_1 = อายุ

X_2 = ตำแหน่ง

X_3 = การศึกษา

X_4 = ลักษณะงานหลักที่ทำ

X_5 = การจัดการเรียนการสอนกระบวนการพยาบาลในหลักสูตร

X_6 = การได้รับการอบรมกระบวนการพยาบาล

X_7 =ชนิดหอผู้ป่วย

X_8 = นโยบายการใช้กระบวนการพยาบาลของหน่วยงาน

X_9 = ทัศนคติ

X_{10} = ความรู้

X_{11} = ปัญหาและอุปสรรค

X_{12} = ระยะเวลาในการทำงาน

จากตารางที่ 6 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ พบว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมดมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไม่เกิน 0.65 ดังนั้น ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระในการวิจัยครั้งนี้จึงไม่มีปัญหาในการเกิด multicolireavity ในการนำไปทดสอบการวิเคราะห์ถดถอยพหุ

ตารางที่ 7 วิเคราะห์ถดถอยพหุในการเลือกตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย

ตัวแปร (ทำนาย)	b	Beta	R	R^2	R^2 change	F value	P - value
1. ทัศนคติ	.39	.31	.31	.09	-	38.47	.00
2. ระดับปัญหา	-.20	-.23	.38	.14	.05	31.07	.00
3. การได้รับการอบรมเกี่ยวกับกระบวนการพยาบาล	2.06	.10	.39	.15	.01	22.39	.00
4. ตำแหน่งงาน	3.89	.10	.40	.16	.01	18.08	.00

*P < .05

จากตารางที่ 7 พบว่า เมื่อนำตัวแปรอิสระ (ปัจจัย) ทั้งหมด 12 ตัวแปรและตัวแปรตามคือ คะแนนการใช้กระบวนการพยาบาล เพื่อวิเคราะห์ว่าตัวแปรอิสระตัวใดมีอิทธิพลต่อการใช้กระบวนการพยาบาล ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า เมื่อวิเคราะห์ด้วยสถิติถดถอยพหุถดถอยแบบขั้นตอน ตัวแปรอิสระ 4 ตัวที่สามารถทำนายการใช้กระบวนการพยาบาลของกลุ่มตัวอย่างได้ในระดับไม่สูง คือ ร้อยละ 16 (R^2 = .16) โดยมีตัวแปรอิสระ 4 ตัว ที่มีผลต่อการใช้กระบวนการพยาบาล คือ ปัจจัยในเรื่องทัศนคติต่อกระบวนการพยาบาลมีผลต่อการใช้กระบวนการพยาบาลร้อยละ 9 (R^2 = 0.09) เมื่อเพิ่มตัวแปรอิสระ คือระดับปัญหาและอุปสรรคการใช้กระบวนการพยาบาลพบว่ามีอำนาจการทำนายการใช้กระบวนการพยาบาลเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 14 (R^2 = .14) นอกจากนี้ปัจจัยตัวแปรอิสระ คือการได้รับการอบรมเกี่ยวกับกระบวนการพยาบาล และตำแหน่งงานของพยาบาลยังเป็นตัวแปรอิสระที่เพิ่มอำนาจการทำนายการใช้กระบวนการพยาบาลเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ16 ดังนั้นตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการใช้กระบวนการพยาบาลในการวิจัยจึงมี 4 ตัว คือ ทัศนคติ ระดับปัญหาอุปสรรคในการใช้กระบวนการพยาบาล การได้รับการอบรมและตำแหน่งงาน มีผลต่อการใช้กระบวนการพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นข้อมูลนี้จึงไปตามสมมติฐานบางส่วนที่ตั้งไว้